

Джунитор Ачийвмънт България

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

2016 – 2017

*ОТ ПРЕДПРИЕМЧИВИ ХОРА КЪМ ЩАСТЛИВА
НАЦИЯ*

---

*20 години реален принос в изграждането на
предприемаческия дух в България!*

Съдържание

Послание от Управителния съвет	3
Послание от Изпълнителния директор	5
Какво постигна JA за 20 години?	6
НАШИЯТ ОБХВАТ	9
Управителен съвет на Джуниър Ачийвмънт България.....	10
ПРОГРАМИ на Джуниър Ачийвмънт България	12
Програма „Учебна компания“	12
Програма „Практични финанси“	13
Джуниър Ачийвмънт в рамките на българската образователна система	14
Водещи ИНИЦИАТИВИ на Джуниър Ачийвмънт България	15
МЕНИДЖЪР ЗА ЕДИН ДЕН 2016 & 2017.....	15
Как се разви инициативата „Мениджър за един ден“ за 15 години?	16
Световна седмица на предприемачеството 2016 & 2017	17
Световна седмица на парите 2017	18
Кариерен форум „Професиите на бъдещето“	18
Младежки стартъп форум „Изгряващи звезди“	19
Първите за България дигитални уроци.....	20
ПРОЕКТИ на Джуниър Ачийвмънт България	21
Проект „Предприемачи на бъдещето“	21
#StartupТворилница.....	22
Проект „Financial IQ: Проучване и повишаване на нивото на финансова грамотност на българските ученици “	22
Проект „GREENT”	23
Проект „Защо Европа е важна?“	24
Проект “Европейска мрежа за образование по предприемачество” (European Entrepreneurship Education NETwork - EE-HUB)	24
Джуниър Ачийвмънт България и ПАРТНЬОРИ.....	26
Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Самсунг България.....	26
Знания, които променят живота (LifeChanger Project).....	27
Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и SAP България	28
Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Ситибанк България.....	28
Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Кока Кола Хеленик Ботлинг Къмпани	29
Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и NN България.....	30
Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Европейския институт за иновации и технологии.....	31
Джуниър Ачийвмънт на регионално ниво.....	32
Конкурс „Предприемаческо училище на годината 2017“	33
За своята 20-та годишнина JA България организира форум „Инвестираме в хората, преобразяващи Европа“	34
НАШИТЕ ЗВЕЗДНИ АЛУМНИ	35
Най-добрата учебна компания на JA за 2017 - “Noetic”	35
Най-добрата студентска компания на JA за 2017 – „LEXIS”	37
НАШИТЕ ПАРТНЬОРИ ПРЕЗ 2016 И 2017	39

Послание от Управителния съвет

Уважаеми читатели,

За мен е чест да се обърна към Вас по повод на 20-та годишнина на Джуниър Ачийвмънт България. Организацията има и ще продължава да има решаваща роля в изграждането на гръбнака на българската икономика чрез обучение и култивиране на предприемаческия дух на младите хора у нас. През изминалите 20 години над 400 000 деца и младежи преминаха през множество програми, предоставени от Джуниър Ачийвмънт България, което днес им дава възможност да се отличават и да създават добавена стойност във всичко, което правят. Всеки възпитаник на Джуниър Ачийвмънт България израства като сериозен, прецизен, точен, иновативен, ориентиран към резултатите, етичен човек, когото го е грижа за планетата, страната му, общността, в която живее, колегите му, независимо дали работи за дружество, държавна институция, неправителствена организация, или развива собствен бизнес.

През изминалите 20 години Джуниър Ачийвмънт България спомогна за изпълването на думите предприемачество и предприемач със смисъл. Това е така, защото за период от над 50 години, преди Джуниър Ачийвмънт България да постави началото на своята образователна дейност в страната, всякакъв вид начинание или лична инициатива бяха чисто и просто забранени в държава с централизирана и контролирана от правителството икономика, а тези думи просто бяха изтрети от речника. Именно Джуниър Ачийвмънт България за пръв път пося семената на предприемачеството и ги култивира до степен, каквато са днес – одобрен от обществото и уважаван от всички държавни институции механизъм за национално благоденствие. Като се започне от обучението на децата още от 6-годишна възраст за ролята на мама и татко, общността, откъде идва електричеството, защо трябва да се опазва околната среда и да се поддържат чисти градинките, където децата играят, и се премине през предоставянето на програми за училища и университети, където ученици и студенти се учат измежду другото на технология на предприемачеството, финансова грамотност, лични финанси и т.н. и т.н., Джуниър Ачийвмънт България хвърля поглед назад с удовлетворение за една добре свършена и резултатна работа и благодари на хилядите учители, партньори, възпитаници, приятели и сподвижници в общините и държавните институции за безусловната им подкрепа през тези 20 години.

Днес Джуниър Ачийвмънт България стъпва на здравата основа на натрупаните безценни знания и опит. Това помага на организацията да работи още по-усилено, за да допринесе за една още по-добра България и за социалното благоденствие в страната. Как ще го постигне? Като от една страна продължи да разгръща образователните си програми, така че да могат да достигнат до младите българи дори в най-отдалечените краища на страната, а от друга страна работи по изпълнението на новата си цел, поставена от Управителния съвет, а именно да създава необходимите условия, за да могат младите предприемачи да осъществят мечтите си и да преуспеят в България. Джуниър Ачийвмънт България ще може да постигне тази своя нова цел заедно, ръка за ръка, с политическото ръководство на страната.

Тази нова за Джуниър Ачийвмънт България цел даде живот на новото мото на организацията: ***От предприемчиви хора към щастлива нация!*** Джуниър Ачийвмънт България твърдо вярва, че един ден това мото ще отразява реалността, в която живеем в България.

Бони Бонев,

Председател на Управителния съвет

Послание от Изпълнителния директор

Скъпи съмишленици и партньори,

Последните две години - 2016 и 2017 - бяха поредните предизвикателни, но и изпълнени с позитивни емоции и успехи за целия екип на Джуниър Ачийвмънт България. 2017 година се отличава с едно изключително събитие, а именно нашата 20-годишнина.

През всички тези години организацията премина през различни етапи на развитие и трансформация. Мисията на JA в България в началото беше да развива икономическа и финансова грамотност, както и да постави основите на предприемаческото образование. Началото беше доста обикновено, като дори моето обучение като изпълнителен директор на JA България беше в собствения ми дом по подобие на приказката за гаража. JA България е всъщност

стартър от преди двадесет години, когато думата предприемачество беше „лоша“ дума. В първите 2-3 години работата ни беше изцяло благодарение на нашия ентузиазъм, добро настроение и оптимизъм. С течение на времето, през 2003 година вече започна да се говори за това, че по-младите хора могат да взимат опит от по-големите и да взаимодействат с големите компании, които инвестират в България. Така започнахме да работим много интензивно с компании с цел да улесним достъпа на млади хора до бизнеса в България. В допълнение, започнахме да си партнираме по-активно с Министерство на образованието и науката в България по създаване на съдържание за нови образователни компетентности, които да бъдат преподавани в училище. Постепенно допринесохме за изграждането на предприемаческия дух и създаването на стартиращи компании на много млади хора, а днес тези компании са успешни и в международен план – създават нови работни места и са конкурентни в иновативни и високотехнологични сектори. За последните 10 години възпитаници на образователните програми и инициативи на нашата организация са създали близо 100 реални бизнеса, в които работят над 1000 души. Обръщайки се назад, това, което ме прави най-щастлива, е да видя цяло едно поколение от българи с различно мислене – предприемчиви, отговорни, космополитни и пазарноориентирани. Хора, които не се страхуват да поемат съдбата си в собствените си ръце.

В следствие на тези 20 години работа в конкурентната среда в България, нашата мисия днес е още по-дръзка, а именно да развиваме конструктивно предприемачество у всеки един от нас и от предприемчиви хора да се превърнем в щастлива нация. Радостна съм, че тази организация, която започна със сто долара в банковата си сметка се превърна във фактор, който влияе на предприемаческата екосистема в България и задава тенденциите в развитието на образованието по предприемачеството в българските училища. Най-голямото удовлетворение за мен е, че JA България е организация с истински ценности и екип от хора, които вярват в това, което правят.

С уважение,

Милена Стойчева

Изпълнителен директор

Какво постигна JA за 20 години?

Когато празнуваш кръгла годишнина, неизменно обръщаш и поглед назад. Решихме да направим това не с носталгия, а с гордост от постигнатото. Кой с кои JA постижения се гордее най-много – ето какво сподели част от екипа на JA.

Магданела Делинешева, директор „Училищни програми“

Аз бих разделила значимите успехи на организацията ни в последните години и като цяло в две основни посоки:

Технологии в образованието:

1. Създаване на модерна учебна среда - смарт класни стаи в партньорство със Samsung - 2013 - 2015 г.;
2. Дигитализиране на учебно съдържание по предприемачество - от 2013 г. насам;
3. Създаване и администриране на платформата www.smartclassroom.bg за смесено обучение (blended learning) и организация на учебния процес - от 2015 г. насам;
4. Създаване на AR уроци по предприемачество и други предмети - 2017 г.;

Учебно съдържание:

5. Принос за въвеждането на нов предмет в общообразователната подготовка и създаване на учебници по Технологии и предприемачество, в партньорство с ИК „Анубис“ и Издателство „Булвест 2000“
6. Създаване на иновативен курс по зелено предприемачество в партньорство с организации от мрежата ни - JA екипите от Румъния, Гърция, Латвия и Норвегия.

Вера Петканчин, директор „Оперативни дейности“

Аз бих посочила следните области на постижения от страна на организацията ни:

1. От непозната дума предприемачеството се превърна в желан житейски път за много млади българи, а JA е пионерът в този процес --> за 20 години сме изградили цяло поколение предприемачи с нов начин на мислене (300,000 души).
2. С работата си на стратегическо държавно ниво направихме образованието по предприемачество достъпно за всички български ученици от 1. до 12. клас.
3. Скъсихме бездната между теорията и практиката, образованието и бизнеса - общата инвестиция на бизнеса за 20 години в това програмите и инициативите на JA да достигат до младите хора у нас е над 5 000 000 лева.
4. Въздействието на JA извън цифрите е не по-малко. На сайта ни има една рубрика, „Успешни истории“, където можете да прочетете за успехите на млади хора, участвали в нашите програми.

Елица Моллов, мениджър „Проекти“

JA за 20 години е постигнала като организация следните успехи:

1. Утвърждаване на програмите на JA като част от задължителното образование в България (под формата на СИП, ЗИП и ЗП) и създаване на профил „Технологичен“ през 2003 г. заедно с Майкрософт България.
2. Въвеждане на термина „финансова грамотност“ за пръв път в България през 2005 година, когато започваме да работим със Citi.
3. Единствената симулация по управление на твоя собствена компания, която има статут на Национална олимпиада – Виртуално предприятие (сега „Титан“).
4. През 2007 година се въвежда за пръв път в България обучение по предприемачество за студенти. В СУ „Св. Климент Охридски“ се създава магистратура „Технологично предприемачество“. Инициативата е подкрепена от Нестле България.
5. Въвеждаме за пръв път от всички страни на JA идеята за „зелено предприемачество“. Днес то е на път на стане глобална инициатива.
6. JA България е първата организация в Европа, която успява да си отвори свое собствено място, където да се обучават студенти и ученици. Място, което е и споделено работно пространство за стартиращи компании – JA StartUp Hambar в София Тех Парк.
7. JA България е единствената организация от цялата мрежа (мисля!), която брандира с логото си 3 самолета на националния превозвач Bulgaria Air. В продължение на една година самолетите на компанията правят про боно реклама на JA.
8. JA България е една от организациите с най-силен Алумни Клуб. Той подпомага създаването на Алумни мрежата в Европа.

Джеймс Йоловски, мениджър „Програми за финансова грамотност“

За мен най-значимите постижения са свързани с въздействието на JA в сферата на образованието и науката.

На първо място бих посочил утвърждаването на предприемачеството в образователната система - приноса към въвеждането на предмета технологии и предприемачество в задължителната подготовка и разработването на предприемачески профил. На второ място - въвеждането на обучение по финансова грамотност преди повече от 10 години, което днес присъства всички етапи на средното и дори във висшето образование. Тя обхваща както управлението на личните финанси в домакинствата, така и финансите на бизнеса, а също и кариерното ориентиране във финансовия сектор. Накрая, приносът на JA към изследователската дейност - в рамките на едва две години организацията проведе едно мащабно представително проучване в трите етапа на българското образование в партньорство с МОН и ОИСП, както и национално представително проучване за финансовата уязвимост на българските

домакинства. Благодарение на тях, организацията успява да се фокусира върху реалните проблеми и да предприеме възможно най-ефективните мерки за разрешаването им.

Малвина Илиева, Старши съветник по управление

1. Създаване на първото споделено работно пространство за ученици и студенти в страната – JA Startup Hambar.
2. Създаване на иновативно учебно съдържание по „зелено“ предприемачество, вече приложено и тествано в редица европейски държави.
3. Дигитализиране на учебното съдържание и създаване на платформата “Smart Classroom”.
4. Въвеждане на предмета „Технологии и предприемачество“ в задължителната образователна подготовка.
5. Създаване на flagship проект – първия в мрежата на JA, за комерсиализация на технологии и засилване на връзката между университети и бизнес (The Edge).

Светослава Стоянова, мениджър „Връзки с обществеността, маркетинг и продажби“

Забележителни за постиженията на организацията за тези 20 години:

1. JA България е нестопанска организация, но всъщност си е едно истинско социално предприятие – над 80% от бюджета на което идва от финансиране от страна на бизнеса. Затова смятам, че първото и най-голямо постижение на JA за тези години е, че организацията се е появила в България и че е устояла на предизвикателствата на средата толкова време, оставяйки значима следа в образователната система.
2. Второто най-голямо постижение е свързано с предприемаческата образователна среда и екосистема у нас, на практика тя е създадена от JA и това със сигурност е повод за гордост.
3. Третото най-голямо постижение, което бих открила в годините, защото знам, че колегите са посочили „външни“ успехи предимно, е екипът на организацията – в JA винаги е имало атмосфера на работно място – мечта, с един от най-отдадените и сплотени екипи. Тук имаме възможност да бъдем вътрешни предприемачи и това е голяма мотивация. Ние вярваме, че само като предприемчиви хора можем да създадем щастлива нация и това започва от нашия микро свят и моят ми носи именно това – възможност да бъде креативна и предприемчива, за да бъде част от един щастлив екип и надявам се с времето и от едно щастливо общество.

НАШИЯТ ОБХВАТ

Джуниър Ачийвмънт България в образователната система през 2016/2017

* Представените инициативи и дейности представени в годишния отчет обхващат периода на 2016/2017 учебна година, както и месеците до края на 2017 календарна година.

Управителен съвет на Джуниър Ачийвмънт България

БОНИ БОНЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

Нестле България АД, Член на Борда на директорите
Ваптех АД, Председател на Надзорния съвет
Англо-американско училище в София, Член на Управителния съвет
Българо-швейцарска търговска камара, Председател на Управителния съвет

АНДОН ИЧЕВ

General Electric, Национален консултант за България

ИВО РУСЕВ

Microsoft Bulgaria, Търговски директор, член на лидерския екип, отговорен за България, Македония и Косово

ИРАВАН ХИРА

HPE Bulgaria, Генерален директор

Д-Р КРАСИМИРА ЧЕМИШАНСКА

Amgen Bulgaria, Управляващ директор

МИЛЕНА СТОЙЧЕВА

JA България, Изпълнителен директор

НАДЯ ВАСИЛЕВА

Manpower Bulgaria, Управляващ директор за България, Сърбия и Хърватска

НИКОЛАЙ НЕДЕЛЧЕВ

Publicis One, Главен изпълнителен директор

НИКОЛАЙ СТОЙКОВ

NN България (NN Пенсионно осигуряване и NN Животозастраховане), Главен изпълнителен директор

РАЛИЦА АГАЙН-ГУРИ

Комисия за финансов надзор, заместник-председател, ръководещ Застрахователен надзор

СТАНИСЛАВА ТАНЕВА

Ситибанк България, Управляващ директор и Директор Корпоративно банкиране

ПОСМЪРТНО

**ДИМИ ПАНИЦА
ИВОН ПАНИЦА**

ПОЧЕТНИ ЧЛЕНОВЕ

САША БЕЗУХАНОВА

ПОЧЕТЕН ЧЛЕН

SASHA BEZUHANOVA

ПРОГРАМИ на Джуниър Ачийвмънт България

Програма „Учебна компания“

От 2006 г. „Учебна компания“ е призната от Европейската комисия за „най-добра практика в обучението по предприемачество“. До момента през нея са преминали 17,000 ученици, които са създали над 1,500 компании. Всяка година програмата се преподава в цялата страна от около 120 учители и завършва с представяне на разработените от младежите продукти и услуги в рамките на Младежкия стартър форум „Изгряващи звезди“, който се организира от JA България. [Филм за инициативата и впечатленията на учениците от участието им в програмата „Учебна компания“ можете да гледате ТУК.](#)

Признание

Като организация, оказала положително въздействие върху предприемаческата екосистема в България, JA със своята програма „Учебна компания“ получи през 2016 г. наградата за „Инициатива на неправителствена организация“ от „Глобалния предприемачески мониторинг“ (GEM).

Стартъп програма (JA StartUp Programme)

От 2007 г. JA Bulgaria развива практическото бизнес образование в университетите с програмата „Учебна компания за студенти“ ("JA StartUp"). Това е безплатен образователен курс с продължителност от един семестър до една академична година, който учи на основите на предприемачеството.

На годишна база се създават над 20 стартъпа от 10 български университета в резултат на програмата, като 13-15 от тях участват на националното състезание в рамките на Младежкия стартъп форум „Изгряващи звезди“ на JA България. В резултат на целия процес голяма част от младите предприемачи регистрират фирми в Търговския регистър и стартират собствен бизнес.

Тези постижения нямаше да бъдат възможни без подкрепата на партньорите: евродепутатите Владимир Уручев и Андрей Новаков, Министерство на икономиката, Citi, MetLife България и Фондация Метлайф, Кока-Кола ХБК България и Nestle България.

Програма „Практични финанси“

Зад проекта, иницииран от JA България и финансовия сектор у нас се обединяват МОН, които идентифицират необходимостта от разработване на детайлна програма за финансова грамотност, браншовите финансови организации и корпоративни партньори, които подкрепиха инициативата и ще допринесат и с експертиза за разработване на практически казуси за учебното съдържание. Създаденият курс ще бъде преведена и адаптирана версия на JA Personal Finance® Blended Model или традиционни методи на обучение и обучение с дигитални технологии, смесени по начин, който помага на учащите да усвоят материала по-продуктивно. След завършването учениците ще могат да идентифицират как личните им финанси влияят върху качеството им на живот и

ще разберат как финансовите избори, които правят допринасят за постигане на желанията им.

Корпоративни партньори и дарители: EBRD Community Initiative (Инициатива на ЕБВР), NN България, БНП Париба Лични финанси, Финансова група Карол, ПОК Доверие АД, Булстрад Животозастраховане Виена Иншуарънс Груп, ДЗИ

Институционални партньори: Министерство на науката и образованието (МОН); Комисия за финансов надзор (КФН), Национална агенция за приходите (НАП), Асоциация на банките в България (АББ), Асоциация на българските застрахователи (АБЗ), Българска асоциация за лизинг (БАЛ), Българска асоциация за потребителско кредитиране (БАПК), Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО), Българска асоциация на застрахователните брокери (БАЗБ), Българска асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП), Българска асоциация на управляващите дружества (БАУД).

Джуниър Ачийвмънт в рамките на българската образователна система

Експертен екип от JA България, с участието на директори и учители, разработи проект за училищен учебен план за профил „Предприемачески“ с интензивно изучаване на чужд език със задължителни профилиращи предмети предприемачество и информационни технологии или предприемачество и география и икономика.

В допълнение, новите ни учебници за 2., 6. и 8. клас по технологии и предприемачество, разработени съвместно с ИК „Анубис“ и издателство „Булвест 2000“, бяха одобрени от МОН. С учебника по технологии и предприемачество за 8. клас стартира подготовката за новия профил „Предприемачески“ съгласно училищния учебен план, разработен от JA България: <http://www.jabulgaria.org/gallery/documents/5>.

Водещи ИНИЦИАТИВИ на Джуниър Ачийвмънт България

МЕНИДЖЪР ЗА ЕДИН ДЕН 2016 & 2017

2016

Под надслова „Вдъхнови бъдещето“ и с корпоративната подкрепа на [НРЕ България](#) се проведе 15-тото издание на „Мениджър за един ден“ през 2016 г. 947 ученици и студенти поеха ролята на топ мениджъри в 355 български и международни компании и държавни институции в 73 населени места. За това издание JA представи обновена и подобрена интернет платформа на инициативата (<http://mfd.jabulgaria.org>).

Като отзвук от успешното провеждане на 15-тото издание на „Мениджър за един ден“ беше и признанието от страна на Българското дружество за връзки с обществеността, което на 18 май 2017 г. награди инициативата с **Първа награда за кампанията "Вдъхнови бъдещето"** и **специалната награда на Комисията по етика към БДВО за инициативата, която JA организира вече 15 години.**

2017

„Вдъхнови бъдещето“ се пренесе и в 2017 г., когато за 16-ти път организирахме „Мениджър за един ден“. 1065 ученици и студенти бяха мениджъри за един ден в 55 населени места в страната, а основен корпоративен партньор на инициативата стана [НР България](#).

Седмица преди “Мениджър за един ден” дадохме възможност на 25 младежи да се включат във второто издание на бутиковия формат “MFD Talks” (Manager for a Day Talks). Сред основните теми на форума бяха щастието на работното място и мислене, насочено към растеж.

Как се разви инициативата „Мениджър за един ден” за 15 години?

Вижте какво сподели Милена Стойчева, изпълнителен директор на JA България

„Мениджър за един ден” е сред най-популярните инициативи на „Джуниър Ачийвмънт България”. Тя се провежда ежегодно в над 100 държави по целия свят. В нея винаги се включват както висши държавни управници, така и утвърдени мениджъри от всички сфери на бизнеса и обществения живот. Инициативата е предназначена за ученици от края на гимназиалния курс и за студенти от първите години на университета - 16-23 годишни. Цялото интервю на нашите партньори от Economy.bg можете да видите [ТУК](#).

Световна седмица на предприемачеството 2016 & 2017

2016

Световната седмица на предприемачеството 2016 **беше отбелязана със 183 събития в над 70 населени места**. В рамките на всички инициативи, участие взеха над 6750 ученици от цялата страна.

Инициативата „JA обратно в училище!“ бе закриващото събитие на „Световната седмица по предприемачество“, в която бяха поканени да се включат ученици, учители и родители. В този специален учебен ден не се наложи да бъдат носени тежки раници, защото в Смарт класната стая на Samsung Electronics & JA в София тех парк всичко е дигитализирано – над тридесет таблета, дигитална дъска, инфрачервен предавател на звукови сигнали, камери, отчитащи нивото на концентрация и щастие и много други интересни функционалности. През този ден учителите се превърнаха в ученици, а ученици от 1. до 12. клас преподаваха предмети от най-различно естество: от новооткрити минерали, през игри до предприемачество.

2017

През 2017 Световната седмица на предприемачеството се проведе между 13-19 ноември. Тази година в рамките на инициативата бяха организирани рекорден брой събития. Над 100 училища се включиха в инициативата от 88 населени места. 16 детски градини също отбелязаха световния празник на предприемачеството. Благодарение на инициативността на учители, директори и бизнес доброволци над 7000 ученици от всички етапи на училищното образование се докоснаха до идеите на Джуниър Ачийвмънт за критично мислене, за инициативност и предприемачески дух. Общо бяха организирани 42 иновационни лагера, 95 открити уроци и 7 базара.

Световна седмица на парите 2017

В рамките на „Световната седмица на парите“, организирана от Child & Youth Finance International, в партньорство с Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), JA България се включи с поредица от събития, свързани с повишаването на финансовата грамотност, знанието за парите и професионалната ориентация в сферата на финансите и счетоводството. Над 3000 ученици от 69 училища от мрежата на JA се включиха в общо 96 събития.

Кариерен форум „Професиите на бъдещето“

В рамките на Световната седмица на парите се проведе и третото издание на Младежкия кариерен форум на JA „Професиите на бъдещето“. Фокус на събитието през 2017 г. бяха професиите във финансово-счетоводния сектор и финансово-технологичната сфера и кариерното бъдеще, което те предлагат на

младите хора в идните години. Събитието посрещна 400 ученици и студенти и получи корпоративна подкрепа от Experian, VMware и Swiss Education Group.

Финансов лагер за ученици от програма „Учебна компания“

За пета година JA България и [Citi България](#) организираха за ученици от гимназиален етап Националното състезание за финансова грамотност „Финансов лагер“. Участие в него взеха 60 ученици от над 20 града, които през 2016/2017 г. изучават програмата „Учебна компания“ на JA. **Екипът победител в състезанието** предложи създаването на химикалката „Smart Pen“, която сигнализира чрез вибрация грешно изписване на дума. **Специална награда и покана** да прекара един ден в Ситибанк и да представи идеята си пред мениджмънта получи екип „Safe Days“, предложил разработването на часовник, който да предпазва деца и възрастни хора от улични кучета чрез излъчване на нискочестотен сигнал.

Младежки стартъп форум „Изгряващи звезди“

По време на деветото издание на Младежкия стартъп форум „Изгряващи звезди“ **350 ученици и студенти от цяла България** демонстрираха своите продукти и услуги, разработени през годината и представиха дейността си пред жури.

През 2017 г. 41 учебни компании и 25 студентски екипа се бориха за призовете „Най-добра учебна компания на България“ и „Най-добър студентски стартъп“.

Най-добра учебна компания на България 2017 стана **“Noetic”** с разработката на мобилно приложение за сканиране на етикетите на хранителни продукти и идентифициране на вредните съставки. Училището и екипът се включиха тази година за първи път в програмата при **старта на проекта на JA и евродепутата Владимир Уручев „Предприемачи на бъдещето“**. Г-н Уручев и изпълнителният директор на JA Милена Стойчева наградиха „Noetic“ и тяхната учителка Калинка Атанасова с купа и златни медали.

Специално жури, начело с инж. Уручев, определи и награда в категорията „Агропредприемачи на бъдещето“, отличие за съвместните усилия на евродепутата и JA да въведат предприемаческо обучение и в повече университети у нас – в програмата JA Startup тази година се включиха нови екипи

от Аграрния университет в Пловдив и Лесотехническият университет в София. **“Agrofuturе”** от АУ-Пловдив станаха **„Агропредприемачи на бъдещето“** за тяхната дейност - обследване на селскостопански полета с дрон.

“Lexis” от Софийския университет стана **„Най-добрият студентски стартъп на България 2017“**, който получи финансиране, менторство и безплатно място за развиване на идеята в JA Startup Hambar в София тех парк на обща стойност **10,000 лева, осигурени от JA България**. Апликацията дава съвременно решение, базирано на технологията изкуствен интелект, което автоматично извлича основни ключови думи и теми на текстове.

Депутатът от ЕП [Андрей Новаков](#) връчи две награди – като заключителен елемент на стартиралата в началото на 2017 г. съвместен проект с JA, #StartupТворилница за подкрепа на предприемаческото образование чрез въвеждане на програмата JAStartup в Техническият факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“. **Голямата награда в #StartupТворилница, покана за посещение на ЕП в Брюксел през есента на 2017 г., получи студентският екип на „Еврика груп“**, които разработват раница и друг вид животоспасяващо планинарско оборудване, с което подпомагат туристите. **Покана от Андрей Новаков да посетят Брюксел получиха и “Blue Stone” от СУ** за разработения от екипа нов канал за дигитална реклама. Студентите спечелиха наградата за представянето си по време на иновационния лагер, организиран в София през пролетта на 2017 г. като елемент от проекта #StartupТворилница.

Учител на годината

По време на церемонията изпълнителният директор на JA Милена Стойчева награди **Димитрина Докимова от МГ „Д-р Петър Берон“**, Варна, с приза „Учител на годината на Джуниър Ачийвмънт“. Г-жа Докимова работи по програмите на JA от 2010 г., като учениците, подготвени от нея, постигат впечатляващи резултати на състезанията и инициативите на JA.

Всички наградени в СПЕЦИАЛНИ КАТЕГОРИИ можете да намерите [ТУК](#).

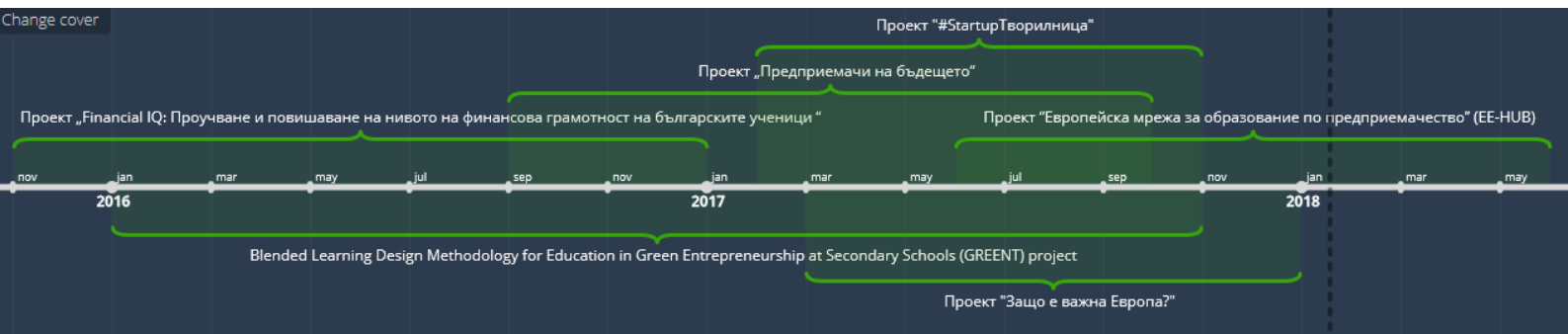
Първите за България дигитални уроци

Над 22,000 страници ценни документи и снимки бяха дигитализирани през 2017 г. в рамките на партньорството на JA с Държавна агенция „Архиви“ и [Samsung България](#). Всички те

са достъпни на сайта на Агенцията, а част от тях са включени в първите за България дигитални уроци с архивно съдържание по история, литература и изобразително изкуство. Всички уроци са достъпни напълно безплатно на платформата www.smartclassroom.bg.

ПРОЕКТИ на Джуниър Ачийвмънт България

Проект „Предприемачи на бъдещето“

JA България в сътрудничество с Владимир Уручев, член на Европейския парламент от групата на Европейската народна партия (ЕНП), стартира през 2016 г. двугодишен проект **„Предприемачи на бъдещето“** в 5 области на България – Видин, Враца, Монтана, Перник и Смолян. Проектът започна с **обучение на 15 учители**, които научиха как да преподават програмата Учебна компания на своите ученици. След това през годината формираните по проекта 13 учебни компании генерираха своя идея за бизнес и разработиха продукти и услуги, с които участваха в регионални състезания и финалното национално състезание „Изгряващи звезди“.

Специалната награда „Предприемачи на бъдещето“, която беше връчена по време на финалното състезание, заслужено отиде при учебната компания „Noetic“ за тяхната разработката на мобилно приложение за сканиране на етикетите на хранителни продукти и идентифициране на вредните съставки.

#StartupТворилница

Проектът „#StartupТворилница“ изпълнихме в сътрудничество с Андрей Новаков, член на Европейския парламент от групата на Европейската народна партия. Целта на проекта е развиването на предприемаческа култура и инициативност, както и създаване на стартапи и собствен бизнес от студентите от Техническия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в Благоевград. Те участват в една от най-популярните програми на JA България – JA Startup. Дискутирани бяха практиките на търговска тайна, търговска марка, както и защитата на европейски права и патенти в контекста на копи-пейст стратегията на икономики като Китай. В следобедните часове участниците работиха над казус, свързан с интелектуална собственост и направиха план как ще защитят своите разработки.

Проект „Financial IQ: Проучване и повишаване на нивото на финансова грамотност на българските ученици “

През 2016 JA България стартира мащабен проект за проучване и повишаване на нивото на финансова грамотност (The Financial IQ Project) на учениците от 1. до 12. клас в училищата в България, в партньорство с **МОН**, **ОИСР**, **NN България**, **Mastercard** и **УниКредит Булбанк**. Амбициозният проект стартира с проучване на нивото на финансова грамотност на учениците, продължи с обучения за ученици и учители в страната. Изследването обхваща 200 училища в страната, резултатите може да видите [ТУК](#). Ето основните изводи от проучването:

- Финансовата грамотност на българските ученици е относително добра, но частична;
- Знанията на учениците не са добре структурирани и не се наблюдава разбиране на материята, а откъслечни познания;
- Най-слабо учениците са се представили във въпросите, свързани с печеленето на пари;
- Най-добре се справят с планирането, но в същото време получават джобни ден за ден и нямат възможност да изградят практически умения в това отношение;
- Учениците не се справят добре с разчитането на документи – фактура и опростен фиш за заплата, нито с интерпретирането на графика.

В рамките на проекта “FIQ” JA България представи и новото учебно помагало по лични финанси за гимназиален етап, в което са включени казуси от реалния бизнес. Помагалото е подходящо за всички ученици от 8. и 9. клас и е заложено в учебния план, разработен от JA България за новия профил „Предприемачески“.

Проект „GREENT”

Представянето на [проект GREENT](#) пред учители от България се състоя в началото на март 2017 г., а JA покани всички желаещи училища да се включат в пилотното преподаване на първото по рода си учебно съдържание по зелено предприемачество за ученици от гимназиален етап, разработено в Европа.

GREENT е инициатива на JA България, в партньорство с JA Гърция, JA Румъния, JA Латвия и JA Норвегия и е съфинансиран от програмата „Еразъм+“ на ЕС. Проектът предлага дългосрочно решение на едно от ключовите европейски предизвикателства в следващите десетилетия – създаването на зелен начин на мислене на бъдещите поколения европейски предприемачи. GREENT цели да запълни съществена празнина в образователната система – от една страна съществува нужда от нови умения, свързани със зеленото предприемачество и зелените работни места, от друга страна се наблюдава липса на учебно съдържание за развитието на такива умения.

През лятото на 2017 г. по време на Световната лидерска конференция на JA Worldwide проектът GREENT беше удостоен с престижната награда за сътрудничество, „Collaboration Award“. По време на събитието изпълнителният директор на JA България, Милена Стойчева, беше номинирана също за престижна награда - за лидери в цялата мрежа на JA на името на Сорая Солти – жената, създала JA в региона на Близкия Изток.

Проект „Защо Европа е важна?“

В края на октомври 2017 г. JA България проведе във Варна иновационен лагер за млади хора на тема „Защо е важна Европа?“. Инициативата е проект за сътрудничество между Джуниър Ачийвмънт Европа (JA Europe) и Европейската кръгла маса на индустриалците (ERT), насочен към младежкото включване в европейските политики. Победителите в лагера ще посетят европейската столица през 2018 г., като ще участват на среща със свои връстници, политици и експерти за обсъждане на активното младежко включване в правенето на политики на ЕС.

Проект “Европейска мрежа за образование по предприемачество” (European Entrepreneurship Education NETwork - EE-HUB)

Проект EE-HUB се стреми да стане най-голямата европейска мрежа от заинтересовани страни в сферата на образованието по предприемачество, както и референтна мрежа за образование по предприемачество за Европа. Този проект създава първите национални HUB-ове за предприемачество в Централна и Източна Европа и цели повишване на възможностите за изучаване на предприемачество в училищата в Европа.

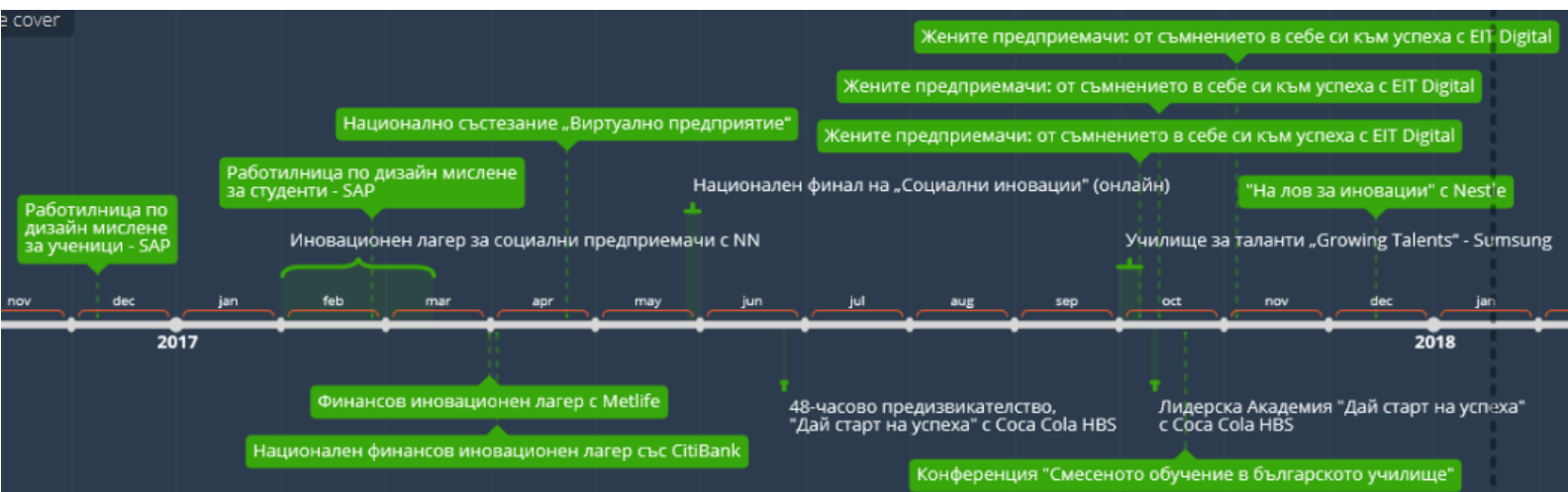

Старт на проекта в България беше даден на **29 ноември 2017**, когато JA България отпразнува своята 20 годишнина с форума „Инвестираме в хората, преобразяващи Европа“. За България инициативата е съвместна и подкрепена от страна на **Citi**. В допълнение, Novartis подкрепиха инициативата като значима за изграждането на предприемачеството като хоризонтална компетентност.

Целта на EE-HUB в България, като част от новия европейски център за предприемаческо образование и компетентности, ще бъде разработването и прилагането на национални политики в контекста на препоръките на Европейския съюз, включително и разработването на дългосрочна национална стратегия за развитие на предприемаческите компетентности и образование, като ключов фактор за успешното икономическо развитие на страната и просперитета на българското общество.

В лицето на държавата и институциите EE-HUB в България вече работи съвместно с редица ключови партньори – **Министерството на икономиката и Министерството на образованието и науката**, предстои покана и включване в инициативата на Министерството на финансите, Министерството на здравеопазването, Министерството на младежта и спорта, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на културата, както и други държавни институции, които имат отношение към темата.

Джуниър Ачийвмънт България и ПАРТНЬОРИ

Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Самсунг България

В началото на 2017 проектът на JA България и Samsung Bulgaria за образователната платформа www.smartclassroom.bg спечели приза „Изключително партньорство“ (Outstanding partnership) на Samsung Group. Това е една от най-престижните награди, с които се отличават най-добрите социално отговорни проекти на групата в цял свят (Samsung CSR Awards). Ние и нашите партньори от Samsung Bulgaria бяхме отличени за усилията да модернизираме българското образование с хардуер, софтуер, развиване на дигитални умения у учители и ученици, разработване и предоставяне на дигитално съдържание.

В допълнение, през 2016/2017г. JA България и Samsung реализираха значителни инициативи, които качествено промениха средата на българското образование по предприемачество, както следва:

Училище за таланти „Growing Talents“ за създаване на упражнения с добавена реалност (Augmented reality /AR) по различни предмети за ученици на възраст 16–18 години;

Научно-практическа конференция на тема: „Смесеното обучение в българското училище – модернизиране на образованието чрез технологиите“. Като финал на конференцията бяха представени добри практики, както и инструменти за смесено обучение.

Знания, които променят живота (LifeChanger Project)

През 2017 г. JA България и [Метлайф България](#) завършиха успешно третото издание на проекта „Знания, които променят живота“ (LifeChanger), който се осъществява с финансовата подкрепа на Фондация Метлайф и стартираха четвъртата вълна на инициативата – за 2017/2018 г.

„Знания, които променят живота“ цели да въоръжи с финансови познания и умения за успех над 500 ученици годишно от 20+ класове в страната. През третото и четвъртото издание на проекта инициативата обхваща училища от София, Пловдив, Варна, Бургас, Враца и Пазарджик и се състои в учебна програма по финансова грамотност „Разумни финанси“, която се преподава в клас от бизнес доброволци от компанията Метлайф. Всички ученици и учители, участващи в проекта, са поканени да се включат и в програмата „Учебна компания“ на JA, където с подкрепата на своите учители и бизнес ментори създават продукти и услуги, с подчертана социална насоченост и полза за обществото. В края на учебната година те се състезават и за наградата на [Метлайф](#) – “LifeChanger”.

В началото и в края на всяка учебна година JA провежда входящ и изходящ тест за проверка на нивото на финансовата компетентност на учениците, включени в програмата. През 2016/2017 г. то беше повишено с 61 %, като в новата учебна година разчитаме този процент да е още по-висок.

Допълнителен елемент от проекта през 2016/2017 г. беше и проведеното представително проучване за финансовата уязвимост на българските домакинства, резултатите можете да прочетете [ТУК](#). Основни изводи от проучването:

- 64% от домакинствата у нас не спестяват;
- 38% не съставят бюджет по никакъв повод – нито за периоди, нито за определени събития;
- 76% не могат да покрият непредвиден разход от 1500 лв. в рамките на 30 дни;
- 81% не могат да покрият непредвиден разход от 2000 лв. в рамките на 30 дни;

- Едва едно от пет домакинства, или 21%, биха използвали личните си разполагаеми средства и краткосрочни спестявания, за да погасят извънреден разход;
- 88% считат, че намаление от 10% в доходите им ще се отрази чувствително на бюджета им;
- 35% заявяват, че има финансово зависими от тях лица, но 28% от тях нито спестяват, нито имат сключена застраховка „Живот“;
- 83% от анкетираните не използват интернет банкиране;
- 28% от домакинствата не се информират за финансови въпроси, а цели 32% разчитат на информация от близки и познати вместо от финансови специалисти (15%)
- Само едно от десет домакинства би подходило предприемчиво, като инициира допълнителна работа или стартиране на собствена дейност, за да потърси допълнителен източник на доход.

Изпълнителният директор на MetLife България г-н Джордж Цаконас коментира в специално интервю резултатите от проучването на следния [ЛИНК](#). Вижте и филм за въздействието от съвместния проект на JA и MetLife [ТУК](#).

Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и SAP България

В партньорство и с подкрепата на [SAP](#), JA проведе работилници по дизайн мислене (Design thinking) за участниците от програмите „Учебна компания“ – за ученици и Startup – за студенти през 2016/2017 г. В

обучението се включоха 30 ученици и 30 студенти в рамките на 2 работилници.

Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Ситибанк България

През 2016/2017 г. партньорството между JA България и [Citi](#) стана на 10 години. Още през 2006 г. двете организации за пръв път въвеждат термина „финансова грамотност“ в българското образование.

Сътрудничеството между двете организации на европейско ниво е изключително устойчиво през годините и съвместната дейност многократно е увеличила своя обхват. За периода 2016/2017 г. съвместните програми на организациите – „Учебна компания“ (JA Company Programme) и Сертификат за предприемачески умения (Entrepreneurial Skills Pass™) достигнаха до над 300 000 млади хора в цяла Европа. В България [Citi](#) подкрепя програмите „Учебна компания“ на национално ниво и JA StartUp в Американския университет в Благоевград и в УНСС в София. Ежегодно Citi и JA организират Финансов иновационен лагер за ученици от цялата страна, а компанията партнира и на провеждането на Младежкия бизнес форум „Изгряващи звезди“.

Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Кока Кола Хеленик Ботлинг Къмпани

Над 500 младежи от седем български града преминаха успешно през образователната програма „[Дай старт на успеха](#)“. Тя се провежда за първи път в България и цели намаляване на броя на икономически неактивните млади хора у нас. Национално изследване на УНИЦЕФ за България за подрастващите и младежите показва, че 1/5 от тях не са обхванати нито от образователната, нито от социалната и трудовата система. Това нарежда страната ни на първо място по този показател в ЕС.

Организатори на кампанията „Дай старт на успеха“ са JA България и [Кока-Кола Хеленик Ботълинг Къмпани България](#). Пилотното издание на програмата обхваща 7 български града, които традиционно са с високо ниво на младежка безработица – Лом, Самоков, Гоце Делчев, Своге, Костенец, Търговище и София.

Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и Нестле България

Джуниър Ачийвмънт България и [Нестле България](#) организираха двудневен иновационен лагер за студенти под надслов „На лов за иновации“ на 14 и 15 декември 2017г. Участие в събитието взеха 30 студенти от 10 български университета, които се обучават в 14 различни специалности като Стопанско управление, Социален мениджмънт, Бизнес администрация, Маркетинг, Телекомуникации и други. В рамките на иновационния лагер беше предоставен реален казус, подготвен от мениджмънта на Нестле България. Участниците, разделени в екипи от по 6 човека разполагаха със „следи“, както при всеки лов, които да помогнат за разрешаването на поставения казус и преминават през различни етапи като анализ, проучване и представяне на идеи.

Партньорство между Джуниър Ачийвмънт и NN България

JA България и [NN България](#) наградиха победителите в седмото издание на международното състезание „Социални иновации“ (Social Innovation Relay). **Победители** през 2017 г. са идеите на три ученически екипа: система за реакция при спешен медицински случай; социална мрежа за хора, борещи се с наднормено тегло; и затворена самоподдържаща се екосистема за паркови зони. На специална церемония екипите получиха награди и поздравления от

мениджмънта на компанията, партньор на JA България в провеждането на международното състезание за трета поредна година.

Ежегодно в „Социални иновации“ се включват близо 1 000 ученици от цялата страна, разпределени в около 250 отбора. Едва 16 отбора се класират за втория кръг, в който получават възможност да работят с ментор от NN, който ги подкрепя в задачата да задълбочат и разработят допълнително своята идея.

Партньорство между Джунйър Ачийвмънт и Европейския институт за иновации и технологии

През 2017 г. JA България организира серия от работни ателиета по темата „Жените предприемачи: от съмнението в себе си към успеха“. Събитията бяха подкрепени от [Европейския институт за иновации и технологии](#) и имаха за цел да насърчат развитието на мотивация, лидерски умения и предприемачески начин на мислене сред млади момичета. Форматът на събитията беше разказване на личните истории (storytelling) на успели дами лидери, които споделяха своята гледна точка за успеха. Две от работните ателиета бяха в споделеното пространство на JA България – JA Стартърп Хамбар в София на 7 и 12 октомври 2017, насочени предимно към ученици от гимназии на възраст 13-18 години. Третото ателие се проведе във Варна в рамките на Икономически университет – Варна на 4 ноември и беше насочен към студенти.

Програмата включи добре познати и известни в публичното пространство дами, както от публични, така и от частни организации. JA алумни също взеха участие в програмата, като те подчертаха стратегическата важност на програмите на JA за техния избор на кариера. Някои от лекторите бяха:

- **Д-р Анна Мари Виламовска**, представител на България в Борда на Европейската Комисия за дигитално предприемачество;
- **Милена Стойчева**, изпълнителен директор на JA България;
- **Саша Безуханова**, предприемач, основател на MOVE.BG;
- **Меглена Плугчиева**, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Конфедерация Швейцария (2012 – 2017); съветник на Министъра на външните работи на Република България;
- **Радослава Кроснева**, мениджър на отдел „Човешки ресурси“, Societe Generale Expressbank;
- **Лиляна Савова**, председател на Управителния съвет на Института за медиация и разрешаване на конфликти извън съда.

Джуниър Ачийвмънт на регионално ниво

JA България сключи поетапно споразумения за дългосрочно, ефективно партньорство и сътрудничество с **19 общини** в процеса на обучение на младежи по предприемачество. Тези сътрудничества са част от нашата „Стратегия за развитие на образованието в общините“, целяща да модернизира образованието в регионите чрез ефективно сътрудничество на общините, местния бизнес и образователните институции. Основната идея на стратегията е да намали напускането на младите хора от общината чрез запознаване на учениците с различните видове професии и възможностите за работа, които местният бизнес предлага, което би им помогнало за ранно кариерно ориентиране.

Инициатива „Възраждане 28.0 – развити региони чрез добро образование“

През 2017 г. стартирахме стратегическа инициатива „Възраждане 28.0“ за модернизиране на образованието в регионите чрез ефективно сътрудничество на община, местен бизнес, образователни институции и неправителствени организации. Инициативата цели да намери нови пътища за решаване на дългогодишните проблеми на повечето български региони, свързани с обезлюдяването, липсата на привлекателни възможности за професионално развитие за младите хора и изтичането на таланти. Основните резултати на инициативата на регионално ниво са:

- Повече от 130 ученици вече са запознати, още от ранна възраст с различните видове професии и възможностите за работа, които предлага местният бизнес;
- Въвличане на повече от 45 компании и бизнеси в инициативата за създаване на тясна връзка между бизнеса и образованието;
- Осъзнати реални възможности за стажове и връзки с бизнеса;
- Осъзнати възможности за подкрепа на иновативни училища с програма, насочена към нуждите на региона от страна на бизнеса;
- Широко навлизане на новите технологии в учебния процес.

През 2017 г. бяха проведени 3 издания на инициативата – Хасково, Видин и Габрово на тема „Възраждане на връзката между образованието, бизнеса и местната власт“. Повече за инициативата можете да разберете и от следното [интервю](#).

Иновационен лагер в Габрово

Над 100 активни, ангажирани, компетентни в своята област и творчески ориентирани личности от цялата страна взеха участие в иновационен лагер. Събитието, което се проведе от 20 до 22 октомври 2017 г., се организира за втора поредна година съвместно от JA България, Областен информационен център – Габрово и Община Габрово. Повече информация относно представените идеи и журите на инициативата можете да намерите [ТУК](#).

Конкурс „Предприемаческо училище на годината 2017“

JA България покани своите партньори училища, работещи в областта на образованието по предприемачество, да представят своите кандидатури за номинация за европейската награда „Предприемаческо училище на годината“ (TES Awards 2017).

За изключителни постижения в училищното образование по предприемачество, след десетгодишна упорита и активна работа по програмите на **JA България**, Средно училище „Георги Бенковски“, Пазарджик, получи отличието „Предприемаческо училище на България за 2017 г.“

За своята 20-та годишнина JA България организира форум „Инвестираме в хората, преобразяващи Европа“

JA Bulgaria
A Member of JA Worldwide
20th Anniversary Forum

Investing in Europe's Transformers Through Education and Innovation

November 29th, 2017, Nu Boyana Film Studios
Register at: transformers.jabulgaria.org

citi **NOVARTIS** **b tv** **Hewlett Packard Enterprise**
AMGEN **BOYANA** **Economy.bg** **BOYANA EVENTS**

Кои са „трансформаторите“, хората, преобразяващи Европа споделя Милена Стойчева, Изпълнителен Директор на JA България.

Вярвам, че Европа е на прага да реализира голяма промяна и хората, които ще помогнат за тази промяна – „трансформаторите“ – според нас от JA са тези, които демонстрират предприемачески начин на мислене и поведение, тези, които притежават такава нагласа и вярват, че промяната е възможна и е за добро. Това са хора, които умеят да проявят едновременно загриженост за бъдещето, за хората и в същото време са готови да тръгнат да изследват Марс. Всички те са смели, умни, дръзки по дух и сърце. Сред тях има и млади, има и възрастни, защото ние имаме нужда да се обединим и да живеем заедно, за да не забравяме, че предизвикателствата, пред които сме изправени, са за цяла Европа.

Форумът „Инвестираме в хората, преобразяващи Европа“ е специалният жест, с който JA България отпразнува 20-та си годишнина

Историята на нашата организация е с продължителност вече, колкото историята на едно поколение, затова и решихме да организираме такъв форум, в който да дебатираме какво предстои за това поколение, какво носи бъдещето. Вярваме, че си струва да се споделят гледни точки и идеи за бъдещето, затова и посвещаваме този форум на нашата годишнина. По време на събитието публиката имаше възможност да види хора, работещи за промяната, за която говорим. Сред тях имаше млади предприемачи, политици-визионери, хора от бизнеса, които градят нещата на практика и които помагат и на нашата организация да предаде нататък своята мисия и да следва целите си по начина, по който ги виждаме.

Повече за форума можете да прочетете в репортажа на един от медийните партньори на събитието, Economy.bg.

НАШИТЕ ЗВЕЗДНИ АЛУМНИ

Най-добрата учебна компания на JA за 2017 - "Noetic"

* Членове на екипа: Венелин Чакалов, Християна Белева и Даниела Бадева отговарят на въпросите.

Кажете повече за скенера E-food, как стигнахте до идеята за компанията и до реализацията ѝ?

Скенера E-food е мобилно приложение, което сканира за вредни добавки в хранителните продукти. Когато се присъединихме към състезанието на JA, основният ни приоритет бе да определим проблем. И ние го направихме. Установихме много проблеми, но имахме нужда от по-глобален проблем. Искахме да намерим нещо, без което човечеството не може да живее. И тогава в съзнанието ни се появиха две неща. Първото беше замърсяването на въздуха. Но това са проблеми, върху които се съсредоточават всички основни екологични организации. Така че решихме да погледнем към второто нещо, без което не можем да живеем, и за съжаление това нещо причинява повече вреда, отколкото полза - това е храната. Направихме проучване за това какво може да предизвика вредната храна и резултатите бяха впечатляващи. Искахме всеки потребител да знае какво яде. Noetic смята, че информацията е най-мощният инструмент и трябва да бъде предоставена безплатно. И така стигнахме до разработването на нашето приложение. Единственото нещо, което инвестирахме в него, бе всяка минута от свободното ни време. Резултатите са страхотни, сега над 2600 души използват нашето приложение.

Какви са вашите бъдещи планове като личности и като начало през следващата година?

JA България разви духа на предприемачеството у мен. Намерих моята страст, която е програмиране, и сега съм сигурен каква ще е бъдещата ми работа. Идеалната ситуация за мен е да комбинирам предприемаческите умения и страстта си към технологиите. Моите съотборници са мотивирани и много от тях решиха да се фокусират върху целите си, защото сме пример за това, че "упоритата работа се отплаща". Сега се подготвяме за следващото състезание

на JA и нямаме търпение да видим какви решения ще разработим за друг глобален проблем.

Какви са поуките от вашето участие в програмата “Учебна компания“ на JA България?

Научихме много от участието ни в програмата. Освен придобиването на знания в областта на предприемачеството, научихме как да превърнем една идея в реалност, как да представяме своите продукти по атрактивен начин, как да говорим пред публика, как да се конкурираме, как да печелим и как да губим. Но най-важното, което научихме, е как да работим като екип. Отначало не се познавахме, но бяхме обединени от идеята за създаване на електронен скенер за храна и по този начин да помогнем на хората да разберат какво ядат. В началото бяхме само група ученици, които не споделяха едни и същи интереси, но сега, след като се присъединихме към програмата „Учебна компания“, ние сме семейство. Поддържаме се един друг и съм сигурен, че NOETIC винаги ще бъде в сърцата ни! Ние сме изключително благодарни на целия екип на JA и се надяваме, че ще се срещнем отново през следващата година! Сами сме силни, заедно сме още по-силни.

Вие станяхте национален победител и след това представлявахте българската програма „Учебна компания“ в СОУС в Брюксел. Можете ли да сравните двата форума и конкуренцията в двете последни събития - на JA България и JA Европа?

И двете състезания бяха изключително добре организирани. Съперничеството беше страхотно, разбира се, европейското състезание беше много по-конкурентно. Бяхме нервни по време на двете състезания, но също така се забавлявахме. Конкурентите ни на двете места бяха изключително приятни и весели хора. Разликата е, че когато бяхме в Брюксел, не успяхме да създадем толкова приятели, колкото в състезанието в България.

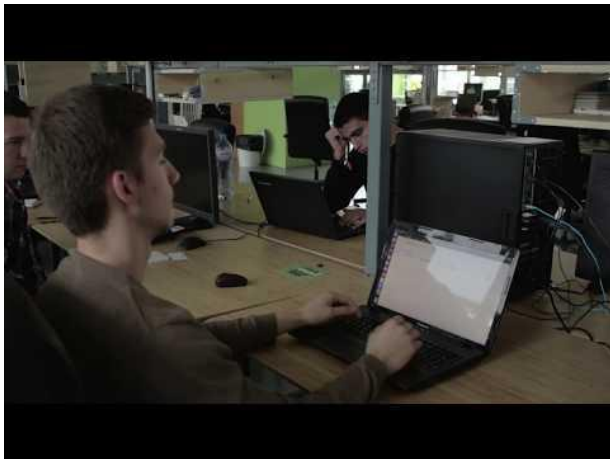
Смятате ли, че Смолян и младите хора там се нуждаят от повече програми като програма „Учебна компания“ и повече поддръжници - като Владимир Уручев, който помогна на JA България да стартира програмата във Вашето училище?

Мисля, че Смолян се нуждае от повече програми като програма „Учебна компания“ и повече поддръжници, защото колкото повече възможности имаме, толкова по-вероятно е да успеем. Също така градът ще се развива повече и ще бъде по-приятно място за живеене.

Кои са предимствата на учениците на JA пред учениците, които не са имали възможност да участват в подобна програма за практическо предприемачество?

Опит. Това е основното предимство, което има всеки JA възпитаник пред тези, които никога не са участвали в програми на JA. И различната гледна точка. Срещнах хора с интересни и много обещаващи бизнес идеи, които отричиха моя вътрешен конкурентен дух.

Най-добрата студентска компания на JA за 2017 – „LEXIS”

Кажете ни повече за Lexis и Вашата услуга, как стигнахте до идеята за компанията и до реализацията ѝ?

Какво е Лексис? Лексис е плъгин за вашия любим мейл клиент. Неговото предназначение е еднопосочно, а именно да подсказва верния отговор за вашите идващи електронни съобщения.

Как функционира? Lexis анализира писмените запитвания и търси подходящ отговор в предишни имейли, шаблони или бази от данни.

Защо да се използва? Намирането на отговор изисква време, писането на един и същ отговор отново и отново е токсично, а да бъдеш безпомощен в дигиталната ера е неефективно. Също така копирането на една и съща информация означава да бъдат предавани стари данни.

За кого е предназначен? За хора, които пишат същите имейли отново и отново, фирми с отдели за поддръжка, центрове за поддръжка.

Екипът – екипът се събра заедно на хакатон HackFMI 8, който спечелихме.

Идеята – стартирахме с алгоритъм за извличане на емоцията в текстовете, но след това трансформирахме идеята в посока за развитие на цикъл за отговор на имейли.

Lexis в момента – Lexis е напълно оперативен за Outlook и предлага 3 основни характеристики – бланки, история и статии. Бланките са части от текст, които могат да се използват повторно между имейлите и да се променят динамично - например името на получателя. Историята представлява предишните имейли, които вие и вашите колеги сте написали, и става дума за споделяне на знания - дори и нов човек вече може да отговори по подходящ начин въз основа на имейла, изпратен от служителя на месеца преди 3 дни. Не на последно място - статии. Статиите са градивните елементи на базата от данни. С Lexis можете да получите достъп до подробна брошура и да я свържете в отговора си, така че клиентите да търсят специфичните си проблеми или всички въпроси, които биха имали.

Какви са бъдещите ви планове като стартап за следващата година?

Нашият основен фокус е да говорим и намираме клиенти. Ние се опитваме да направим продукт, който отговаря на нуждите и исканията на бизнеса, които не са посрещнати от конкуренцията и така да създадем собствена ниша. След 1 година очаквам, че Lexis ще монополизира българския пазар и ще излезе и извън границите на България.

Какви са поуките, извлечени от Вашето участие в Стартър програмата на JA България?

Най-много оценяваме процеса на учене и промяна на мисленето. JA ни даде разбиране и осведоменост, но по-важното е, че ни накара да повярваме. Ако трябва да поставим научаванията в думи:

- Екипът е на първо място при изграждането на успешен бизнес.
- Започнете с проблема, а не с решението.
- Валидирайте идеята си възможно най-бързо.
- Никога не намалявайте цената, винаги увеличавайте стойността.
- Не се страхувайте да промените идеята си; не се влюбвайте в нея.

Кои са предимствата на студентите на JA пред студентите, които не са имали възможност да участват в подобна програма за практическо предприемачество?

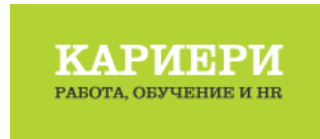
В крайна сметка JA предлага ускорен процес на обучение. Изучаване на индустрията и грешките на другите. Среща с успешните и шампионите на утрешния ден. Представяне, валидиране, непрекъснато разширяване на вашата зона на комфорт. Можете да жънете това, което сте посяли - това е възможност, чиято истинска стойност може да бъде натрупана само чрез пълна ангажираност.

НАШИТЕ ПАРТНЬОРИ ПРЕЗ 2016 И 2017

Бизнес партньори

Медийни партньори

Институционални партньори

Erasmus+

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

